

บทที่ 5

สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จังหวัดเพชรบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) การบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา 2) ประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมนักเรียนของสถานศึกษา และ 3) การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จังหวัดเพชรบุรี ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 24 โรงเรียน รวมประชากร 1,086 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการกำหนดขนาดตัวอย่างของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane, 1999 อ้างถึงใน ชีรุติ เอกะกุล, 2543 : 5) ที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95 หรือระดับความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 ได้กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย 292 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามจำนวน 1 ฉบับ สถิติที่ใช้ คือ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. การบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้าน พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านการดำเนินงานอยู่ในระดับสูงสุด และด้านการรับประโยชน์อยู่ในระดับต่ำสุด เมื่อแยกพิจารณาถึงองค์ประกอบของการบริหาร พบว่า

1.1 ด้านการตัดสินใจ พบว่า ด้านการตัดสินใจส่งผลโดยรวม อยู่ในระดับมาก โดยผู้บริหารเปิดโอกาสให้มีการประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของบุคคลทุกระดับ เพื่อวางแผนกำหนดวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานเกี่ยวกับกิจกรรมนักเรียน มีระดับสูงสุด และการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียนเป็นไปตามข้อเสนอแนะและความคิดเห็นของบุคลากร อยู่ในระดับต่ำสุด

1.2 ด้านการดำเนินงาน พบว่า ด้านการดำเนินงาน ส่งผลโดยรวมโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยบุคลากรในโรงเรียนมีความเต็มใจในการดำเนินงานกิจการนักเรียน มีระดับสูงสุด และเมื่อเกิดปัญหาในการดำเนินงานกิจการนักเรียนบุคลากรทุกระดับในโรงเรียนได้ประชุมพูดคุยเพื่อหาทางแก้ปัญหาาร่วมกัน อยู่ในระดับต่ำสุด

1.3 ด้านการรับประโยชน์ พบว่า การรับประโยชน์ ส่งผลโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยการดำเนินงานการจัดกิจการนักเรียนส่งผลให้บุคลากรได้รับการพัฒนาตนเองเพื่อความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน มีระดับสูงสุด และผู้บริหารนำความสำเร็จจากการดำเนินงานกิจการนักเรียนกำหนดเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาความดีความชอบ มีระดับต่ำสุด

1.4 ด้านการประเมินผล พบว่า ด้านการประเมินผลส่งผลโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยบุคลากรมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางการประเมินผลงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนมีระดับสูงสุด และบุคลากรมีส่วนร่วมในการติดตามความก้าวหน้าของผลการดำเนินงานกิจการนักเรียนในโรงเรียน มีระดับต่ำสุด

2. ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของการจัดกิจการนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จังหวัดเพชรบุรี โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก เมื่อแยกพิจารณาแยกรายด้าน พบว่า ประสิทธิภาพของการจัดกิจการนักเรียนอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านสุขภาพ มีระดับสูงสุด และด้านทักษะการประกอบอาชีพ มีระดับต่ำสุด

2.1 ด้านลักษณะนิสัยและความประพฤติ พบว่า ระดับประสิทธิภาพด้านลักษณะนิสัยและความประพฤติโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยนักเรียนมีมนุษยสัมพันธ์ มีระดับสูงสุด และนักเรียนมีความรับผิดชอบและขยันหมั่นเพียร มีระดับต่ำสุด

2.2 ด้านสุขภาพ พบว่า ระดับประสิทธิภาพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยนักเรียนมีสุขภาพร่างกายแข็งแรง มีระดับสูงสุด และนักเรียนมีความรู้เรื่องการบริโภคอาหารที่มีประโยชน์ มีระดับต่ำสุด

2.3 ด้านความรู้ความสามารถ พบว่า ระดับประสิทธิภาพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยนักเรียนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น มีระดับสูงสุด และนักเรียนสามารถใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสาร อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีระดับต่ำสุด

2.4 ด้านทักษะการประกอบอาชีพ พบว่า ระดับประสิทธิภาพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยนักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพในท้องถิ่น มีระดับสูงสุด และนักเรียนมีทักษะในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีระดับต่ำสุด

2.5 ด้านเทคโนโลยี พบว่า ระดับประสิทธิผลโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยนักเรียนก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี มีระดับสูงสุด และนักเรียนใช้เทคโนโลยีในทางที่ถูกต้องสร้างสรรค์ มีระดับต่ำสุด

2.6 ด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและการมีส่วนร่วม พบว่า ระดับประสิทธิผลโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยนักเรียนทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม มีระดับสูงสุด และนักเรียนนำความรู้ไปพัฒนาชุมชนมีระดับต่ำสุด

2.7 ด้านความเป็นไทย พบว่า ระดับประสิทธิผลโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยนักเรียนมีความภาคภูมิใจในความเป็นไทยและสามารถแสดงออกถึงอัตลักษณ์ของความเป็นไทยได้ มีระดับสูงสุด และนักเรียนอนุรักษ์ศิลปะและวัฒนธรรมไทย มีระดับต่ำสุด

3. การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการจัดการนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จังหวัดเพชรบุรี โดยภาพรวมมีทั้งหมด 3 ด้าน ด้านที่ดีที่สุด และถูกคัดเลือกเข้าสมการเป็นด้านแรก คือ ด้านการรับประโยชน์ (X_3) ด้านที่ถูกคัดเลือกในลำดับถัดมา คือ ด้านการประเมินผล (X_4) และด้านการตัดสินใจ (X_1) และพบว่า ค่าน้ำหนักความสำคัญของการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลคือ ด้านทางบวก คือ ด้านการรับประโยชน์ (X_3) ด้านการประเมินผล (X_4) และด้านการตัดสินใจ (X_1) โดยภาพรวม (Y_{total}) เท่ากับ 0.217, 0.153 และ 0.113 ตามลำดับสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ 0.596 ประสิทธิภาพในการทำงาน ร้อยละ 35.5 มีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการทำงานร้อยละ 38.9 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.1 ด้านลักษณะนิสัยและความประพฤติ (Y_1) พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลทางบวก ได้แก่ ด้านการรับประโยชน์ (X_3) และด้านการตัดสินใจโดย (Y_1) มีค่าเท่ากับ 0.324 และ 0.158 ตามลำดับ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.529 ประสิทธิภาพในการทำงาน ร้อยละ 28.0 ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการทำงานร้อยละ 46.5 นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.2 ด้านสุขภาพ (Y_2) พบว่า น้ำหนักความสำคัญของการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลทางบวก ได้แก่ ด้านการรับประโยชน์ (X_3) โดย (Y_2) มีค่าเท่ากับ 0.402 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.460 ประสิทธิภาพในการทำงาน ร้อยละ 21.2 มีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการทำงานร้อยละ 48.7 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.3 ด้านความรู้ความสามารถ (Y_3) พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลทางบวก คือ ด้านการรับประโยชน์ (X_3) โดย (Y_3) มีค่าเท่ากับ 0.376 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.362 ประสิทธิภาพในการทำงาน ร้อยละ 13.1 มีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการทำงานร้อยละ 60.8 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.4 ด้านทักษะการประกอบอาชีพ (Y_4) พบว่า น้ำหนักความสำคัญของการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลทางบวก ได้แก่ ด้านการรับประโยชน์ (X_3) และด้านการประเมินผล (X_4) โดย (Y_4) มีค่าเท่ากับ 0.358 และ 0.171 ตามลำดับ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.539 ประสิทธิภาพในการทำนาย ร้อยละ 29.1 มีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการทำนายร้อยละ 51.0 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.5 ด้านเทคโนโลยี (Y_5) พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลทางบวก คือ ด้านการประเมินผล (X_4) โดย (Y_5) มีค่าเท่ากับ 0.335 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.381 ประสิทธิภาพในการทำนาย ร้อยละ 14.5 มีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการทำนายร้อยละ 56.6 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.6 ด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและการมีส่วนร่วม (Y_6) ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลทางบวก ได้แก่ ด้านการประเมินผล (X_4) และด้านการรับประโยชน์ (X_3) โดย (Y_6) มีค่าเท่ากับ 0.277 และ 0.216 ตามลำดับ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.516 ประสิทธิภาพในการทำนาย ร้อยละ 26.7 มีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการทำนายร้อยละ 51.4 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.7 ด้านความเป็นไทย (Y_7) พบว่า น้ำหนักความสำคัญของการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลทางบวก ได้แก่ ด้านการประเมินผล (X_4) ด้านการตัดสินใจ (X_1) และด้านการรับประโยชน์ (X_3) โดย (Y_7) มีค่าเท่ากับ 0.262, 0.175 และ 0.180 ตามลำดับ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.568 ประสิทธิภาพในการทำนาย ร้อยละ 32.3 มีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการทำนายร้อยละ 53.8 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่องการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 10 จังหวัดเพชรบุรี สามารถนำมาอภิปรายได้ดังนี้

1. การบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จังหวัดเพชรบุรี โดยภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาได้ดำเนินการตามนโยบายจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 81 ระบุว่า ส่งเสริมและสนับสนุนการกระจายอำนาจเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน องค์กรทางศาสนาและเอกชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนามาตรฐานคุณภาพการศึกษา และพระราชบัญญัติ

การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 8 ระบุให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และมาตรา 9 ระบุถึง การมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กร ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันเอกชนอื่น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พิสิทธิ์ หิรัญวงษ์ (2541 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องการบริหารโดยให้บุคคลมีส่วนร่วมในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษา จังหวัดอุดรธานี พบว่า การบริหารงานโดยให้บุคลากรมีส่วนร่วม ด้านความสัมพันธ์ ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน การส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามาใช้ประโยชน์จากโรงเรียน การร่วมพัฒนาโรงเรียน การประชาสัมพันธ์ผลงานของโรงเรียนให้ชุมชนทราบ อยู่ในระดับมาก และผลการวิจัยของ สมลักษณ์ ภูแสนคำ (2540 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาบทบาทของชุมชนต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดขอนแก่น พบว่า ชุมชนมีส่วนร่วมด้านบริหารทั่วไปได้แก่ การกำหนด นโยบาย การอำนวยความสะดวก การประสานงาน การบริหารงบประมาณ อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นถึง ความต้องการให้ทุกฝ่ายเข้าร่วมในการบริหารจัดการศึกษา เพื่อให้การศึกษามีคุณภาพและประสิทธิภาพ สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงสนับสนุนการวิจัย ที่พบว่า การบริหาร แบบมีส่วนร่วมส่งผลต่อประสิทธิผลของการจัดการนักเรียนของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 10 จังหวัดเพชรบุรี จำแนกรายด้านพบว่า ในความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารแบบมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก ทั้ง 4 ด้าน โดยด้านการดำเนินงาน อยู่ในระดับสูงสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ครูหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ หรือครูผู้สอนกลุ่ม สาระการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องเป็นผู้มีความสามารถเฉพาะที่แตกต่างในแต่ละบุคคล การนำบุคคลเหล่านี้ มารวมกันก็จะประกอบด้วยบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถหลากหลาย ซึ่งได้กำหนดหน้าที่ มีการ แบ่งงาน ความรับผิดชอบ จัดระบบสื่อสารที่เหมาะสม จะทำให้งานนั้นบรรลุจุดมุ่งหมาย พะยอม วงศ์สารศรี (2542 : 277) กล่าวว่า การที่กลุ่มบุคคล ร่วมกันปฏิบัติงานตามหน้าที่และความรับผิดชอบ โดยมีวัตถุประสงค์และจุดมุ่งหมายเดียวกัน มีการเคลื่อนไหวที่สอดคล้องสัมพันธ์กันอย่างดีที่สุด เพื่อให้งานที่ตนรับผิดชอบนั้นบรรลุวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายเดียวกันอย่างมีประสิทธิภาพ การมี ส่วนร่วมในการดำเนินงาน จึงเป็นปัจจัยสำคัญของการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ผู้บริหารต้องเปิด โอกาสให้ครูผู้สอนและผู้ปฏิบัติงานฝ่ายต่างๆ ทุกคนในกลุ่มมีบทบาทช่วยดำเนินงานของกลุ่มมีการ คิดต่อ ประสานงานกันเพื่อให้งานบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ จากเหตุผลดังกล่าวจึง ทำให้ระดับความคิดเห็นของปัจจัยด้านการดำเนินงานอยู่ในระดับมากอันเป็นอันดับสูงสุด

การบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จังหวัดเพชรบุรี อยู่ในระดับมาก โดยด้านที่เป็นอันดับต่ำสุด คือด้านการรับประโยชน์ อาจ

เนื่องมาจากการบริหารแบบมีส่วนร่วมว่าการที่บุคคลเข้ามาช่วยเหลือสนับสนุน ทำประโยชน์ในเรื่องต่างๆ อาจเป็นการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ หรือในการกระบวนการบริหาร เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือและทำประโยชน์และการรับผิดชอบ เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2541 : 3 - 4) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมในขั้นตอนการรับประโยชน์จากการพัฒนาเป็นขั้นตอนที่ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ที่พึงได้รับจากการพัฒนาหรือยอมรับผลประโยชน์อันเกิดจากการพัฒนาทั้งด้านวัตถุและจิตใจ นอกจากความสำคัญของผลประโยชน์ในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพแล้ว ยังต้องพิจารณาถึงการกระจายผลประโยชน์ในกลุ่มด้วยผลประโยชน์ทางบวกและผลที่เกิดขึ้นในทางลบที่เป็นผลเสียซึ่งจะเป็นประโยชน์และโทษต่อบุคคลและสังคมด้วย เมื่อพิจารณาโดยรวมจึงเป็นผลให้ปัจจัยการบริหารแบบมีส่วนร่วม ด้านการรับประโยชน์ อยู่ในระดับมาก แต่อยู่ในระดับต่ำสุด

2. ประสิทธิภาพของการจัดกิจการนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 10 จังหวัดเพชรบุรี พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาได้ดำเนินตามนโยบายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550-2554) มุ่งสู่สังคมแห่งความเป็นสุขร่วมกัน ภายใต้แนวปฏิบัติของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กำหนดพันธกิจของการพัฒนาแห่งประเทศไทย โดยพัฒนาคนให้มีคุณภาพ คุณธรรม นำความรอบรู้อย่างเท่าทัน มีสุขภาวะที่ดี อยู่ในครอบครัวที่อบอุ่น ชุมชนที่เข้มแข็งพึ่งตนเองได้ มีความมั่นคงในการดำรงชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรีภายใต้คุณภาพของความหลากหลายทางวัฒนธรรม ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ประกอบกับบทบาทและภารกิจหลักของกระทรวงศึกษาธิการในการจัดการศึกษาและพัฒนาคนให้เป็นคนดีมีคุณธรรมนำความรู้มีภูมิคุ้มกัน มีคุณภาพ จึงทำให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจการนักเรียนของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พิสิทธิ์ หิรัญวงษ์ (2541 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องการบริหารโดยให้บุคคลมีส่วนร่วมในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี เมื่อพิจารณาความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพของการจัดกิจการนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จังหวัดเพชรบุรี ในแต่ละด้านพบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพของการจัดกิจการนักเรียนของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ทั้ง 7 ด้าน โดยด้านสุขภาพ อยู่ในระดับสูงสุด อันสืบเนื่องจากสุขภาพทั้งร่างกายและจิตใจ จะทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาในด้านต่างๆ ได้อย่างเต็มศักยภาพและมีคุณภาพ หากสุขภาพกายหรือสุขภาพจิตไม่ดีหรือไม่สมบูรณ์การพัฒนาในด้านอื่นๆ ก็จะประสบปัญหาหรือมีการพัฒนาที่ล่าช้าและไม่เต็มตามศักยภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และคณะ (2541 : 15) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะของคนไทยในอนาคตไว้ว่า คนไทยจะมีพัฒนาการสมวัย มีสุขภาพดี มีสมรรถภาพทางกายสมบูรณ์ มีสุขนิสัยที่ดี สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ (2541 : 18) ได้กำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กและเยาวชน ดังนี้ มีสุขภาพดีทั้งร่างกายและจิตใจ

เจริญเติบโตสมวัย มีบุคลิกที่เหมาะสม มั่นคง มีความเคารพและภาคภูมิใจในตนเอง และเกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2546 : 25) ได้ให้แนวคิดคุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ ด้านสุขภาพไว้ว่า มิติด้านร่างกาย พัฒนาการด้านร่างกายและสติปัญญาเจริญเติบโตอย่างสมบูรณ์ตามเกณฑ์การพัฒนาในแต่ละช่วงวัยมีสุขภาพร่างกายที่สมบูรณ์แข็งแรงไม่เจ็บป่วยง่าย มิติด้านจิตใจ ได้แก่ เป็นผู้รู้จักและเข้าใจตนเอง และผู้อื่น รวมทั้งสถานการณ์สภาพแวดล้อมภายนอกต่างๆ ได้เป็นอย่างดี จากเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้ความคิดเห็นด้านสุขภาพ อยู่ในระดับมาก อันเป็นอันดับสูงสุด

ประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จังหวัดเพชรบุรี อยู่ในระดับมาก แต่อยู่ในระดับต่ำสุด คือ ด้านทักษะการประกอบอาชีพ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะทักษะด้านการประกอบอาชีพ เป็นทักษะที่ต้องอาศัยการเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา และต้องใช้เวลาในการฝึกทักษะเพื่อให้เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ มีความชำนาญ และเกิดการเชี่ยวชาญ จนสามารถทำให้เกิดรายได้ในการเลี้ยงชีพ ประกอบกับเมื่อพิจารณารายชื่อ ด้านทักษะการประกอบอาชีพ การประกอบอาชีพเกษตรกรรม เป็นทักษะที่ต้องอาศัยทั้งด้านความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น สถานที่หรือพื้นที่ที่ใช้ในการฝึกทักษะและระยะเวลาในการฝึกทักษะ จึงเป็นผลทำให้ประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมนักเรียนในสถานศึกษา ด้านทักษะการประกอบอาชีพ อยู่ในระดับมาก แต่มีอันดับต่ำสุด

3. การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมนักเรียนของสถานศึกษา มี 3 ด้าน คือ ด้านการรับประโยชน์ ด้านการประเมินผล ด้านการตัดสินใจ ซึ่งจากความสัมพันธ์กันนี้ เมื่อวิเคราะห์การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโดยภาพรวมได้แก่ ด้านการรับประโยชน์ ด้านการประเมินผล ด้านการตัดสินใจ พบว่า เป็นด้านที่ดีและได้รับการคัดเลือกเข้าสมการ ส่วนในด้านกำหนัดนั้นพบว่าไม่มีความสัมพันธ์ และส่งผลต่อประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมนักเรียนในสถานศึกษา ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมด้านการดำเนินงาน ไม่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จังหวัดเพชรบุรี

เมื่อวิเคราะห์การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จังหวัดเพชรบุรี เป็นรายด้าน พบว่า

3.1 การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จังหวัดเพชรบุรี ด้านลักษณะนิสัยและความประพฤติ พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลทางบวกต่อประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมนักเรียนของสถานศึกษา ด้านลักษณะนิสัย และความประพฤติ คือ ด้านการรับประโยชน์

และด้านการตัดสินใจ โดยด้านการรับประโยชน์ส่งผลต่อประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมนักเรียนของสถานศึกษามากที่สุด และด้านการตัดสินใจ ส่งผลต่อประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมนักเรียน รองลงมา ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม ด้านการรับประโยชน์ และด้านการตัดสินใจ ส่งผลต่อประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมนักเรียนของสถานศึกษา ด้านลักษณะและความประพฤติ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การบริหารที่มีการจัดการรับประโยชน์ที่เป็นธรรมและกระจายผลประโยชน์ในหน่วยงานองค์กร และการตัดสินใจที่ทุกคนมีส่วนร่วมและมีการกำหนดเป้าหมายของการทำงานที่ชัดเจน จะทำให้การบริหารแบบมีส่วนร่วมมีประสิทธิภาพ และส่งผลต่อประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมนักเรียนของสถานศึกษา ด้านลักษณะนิสัยและความประพฤติ

3.2 การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จังหวัดเพชรบุรี ด้านสุขภาพ พบว่า ด้านรับผลประโยชน์ ส่งผลต่อด้านสุขภาพ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ การมีส่วนร่วมในขั้นการรับประโยชน์จากการพัฒนาเป็นขั้นตอนที่ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ที่พึงได้จากการพัฒนาหรือยอมรับผลประโยชน์อันเกิดจากการพัฒนาทั้งทางด้านวัตถุและจิตใจ ส่งผลต่อความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ และทำให้การบริหารแบบมีส่วนร่วมส่งผลต่อประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมนักเรียนของสถานศึกษา

3.3 การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จังหวัดเพชรบุรี ด้านความรู้ความสามารถ พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมส่งผลทางบวกต่อประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมนักเรียนของสถานศึกษา ด้านความรู้ความสามารถ คือด้านรับประโยชน์ ซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกับด้านอื่นๆ คือ ส่งผลต่อประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมนักเรียนมากที่สุด และเป็นการส่งผลทางบวกด้านเดียว ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากในการดำเนินการใดๆ ก็ตาม ความสำเร็จของงาน คือ การทำงานได้บรรลุตามเป้าหมาย เมื่องานบรรลุเป้าหมายแล้ว ผู้ร่วมงานย่อมเป็นผู้รับประโยชน์ทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ รวมทั้งผลประโยชน์ที่เกิดซึ่งในทางบวกและผลที่เกิดขึ้นในทางลบ จึงเป็นผลให้การบริหารแบบมีส่วนร่วมด้านผลประโยชน์ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดกิจกรรมนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จังหวัดเพชรบุรี ด้านความรู้ความสามารถ

4. การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดกิจกรรมนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จังหวัดเพชรบุรี ด้านทักษะการประกอบอาชีพ พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดกิจกรรมนักเรียนของสถานศึกษา ด้านทักษะการประกอบอาชีพ คือ ด้านการรับประโยชน์ และด้านการประเมินผล โดยด้านการรับประโยชน์ส่งผลต่อประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมนักเรียนของสถานศึกษา ด้านทักษะ

การประกอบอาชีพสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการประเมินผล ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะด้านการประกอบอาชีพ มีความจำเป็นที่ต้องอาศัยการบริหารแบบมีส่วนร่วมด้านการรับประโยชน์ ซึ่งมีการกระจายผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นอย่างเป็นธรรมและทั่วถึงทั้งองค์กร และต้องอาศัยการประเมินผล เพราะการประเมินผลทำให้ทราบถึงการบริหารงานในภาพรวมว่ามีจุดบกพร่องในส่วนใด และต้องแก้ไขในส่วนใดบ้าง ซึ่งการประเมินผลเป็นการควบคุมเพื่อทำให้การเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น ถ้าการเปลี่ยนแปลงนั้นก่อให้เกิดความมั่นใจว่างานจะประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ จากเหตุผลดังกล่าวทำให้การบริหารแบบมีส่วนร่วมด้านผลประโยชน์และด้านการประเมินผลส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดกิจการนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จังหวัดเพชรบุรี ด้านทักษะการประกอบอาชีพ

5. การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดกิจการนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จังหวัดเพชรบุรี ด้านเทคโนโลยี พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดกิจการนักเรียนของสถานศึกษา ด้านเทคโนโลยี คือด้านการรับประโยชน์ ซึ่งเป็นการบริหารแบบมีส่วนร่วมด้านเดียวที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดกิจการนักเรียนของสถานศึกษา ด้านเทคโนโลยี ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการบริหารแบบมีส่วนร่วมด้านการรับประโยชน์ ถือว่าการที่บุคคลหรือคณะบุคคลเข้ามาช่วยเหลือสนับสนุนทำประโยชน์ในเรื่องต่างๆ อาจเป็นการมีส่วนร่วมในกระบวนการบริหารซึ่งเกี่ยวข้องกับช่วยเหลือและทำประโยชน์และการรับผิดชอบรวมทั้งการแจกจ่ายประโยชน์ต่างๆ ในการพัฒนาอย่างยุติธรรม จึงเป็นผลทำให้การบริหารแบบมีส่วนร่วมด้านการรับประโยชน์ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของการจัดกิจการนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จังหวัดเพชรบุรี ด้านเทคโนโลยี

6. การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดกิจการนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จังหวัดเพชรบุรี ด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและการมีส่วนร่วม พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดกิจการนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จังหวัดเพชรบุรี ด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและการมีส่วนร่วม คือ ด้านการประเมินผลและด้านการรับประโยชน์ โดยด้านการประเมินผลส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดกิจการนักเรียนสูงสุด ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากกิจการนักเรียนของสถานศึกษาด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและการมีส่วนร่วม มุ่งเน้นให้ไม่ยึดเอาประโยชน์ของตนเองเป็นหลัก แต่ตระหนักถึงประโยชน์ของผู้อื่นและส่วนรวมด้วย รวมถึงการมีความพร้อมและเต็มใจที่จะเสียสละเวลาและผลประโยชน์ส่วนตัวเพื่อทำประโยชน์ให้แก่สังคมส่วนรวม จึงทำให้ต้องใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ต้องใช้การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

สิ่งสำคัญที่จะต้องสังเกตก็คือ ความเห็น ความชอบ และความหวัง ซึ่งจะมีอิทธิพลสามารถแปรเปลี่ยน พฤติกรรมของบุคคลในกลุ่มต่างๆ ได้ ด้วยเหตุผลดังกล่าวทำให้การบริหารแบบมีส่วนร่วมด้านการ ประเมินผลส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการจัดกิจกรรมนักเรียนของสถานศึกษา ด้านความรับผิดชอบต่อ สังคมและการมีส่วนร่วมสูงสุด รองลงมา คือ การบริหารแบบมีส่วนร่วมด้านการรับผลประโยชน์

7. การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการจัดกิจกรรมนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จังหวัดเพชรบุรี ด้านความเป็นไทย พบว่า การ บริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการจัดกิจกรรมนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จังหวัดเพชรบุรี คือ ด้านการประเมินผล ด้านการตัดสินใจ และด้านการรับประโยชน์ โดยการบริหารแบบมีส่วนร่วมด้านการประเมินผลส่งผลกระทบต่อประสิทธิผล การจัดกิจกรรมนักเรียนของสถานศึกษา ด้านความเป็นไทย เป็นอันดับสูงสุด รองลงมา คือ ด้าน การตัดสินใจ และด้านการรับประโยชน์ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ความเป็นชาติจะคงอยู่ได้นั้น ก็ ต่อเมื่อคนในชาติ มีความตระหนักและมีความภาคภูมิใจในชาติ ดังนั้น ความเป็นไทยจะคงอยู่ได้ นั้น ก็ต่อเมื่อคนไทยตระหนักและภาคภูมิใจในความเป็นไทย รักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรมประเพณี อันดีงามของไทย จึงทำให้การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของการจัดกิจกรรม นักเรียนของสถานศึกษา ด้านการประเมินผลส่งผลสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการตัดสินใจ อาจ เนื่องมาจาก การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เป็นพื้นฐานของระบบการบริหารงาน ทำให้ผู้ร่วมงาน สามารถแสดงศักยภาพในการปฏิบัติงานได้อย่างเต็มความสามารถ และจะก่อให้เกิดบรรยากาศในการ ปฏิบัติงาน และรองลงมา คือ ด้านการรับประโยชน์ ก็มีลักษณะการส่งผลคล้ายคลึงกับด้านอื่นๆ แต่ มีการส่งผลรองลงมาจากด้านอื่น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากความเป็นไทย เป็นสิ่งที่คนไทยตระหนักเห็น คุณค่าและคำนึงถึงความสำคัญ โดยไม่คำนึงถึงการรับประโยชน์ ทำให้การบริหารแบบมีส่วนร่วม ด้านการรับประโยชน์ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการจัดกิจกรรมนักเรียนของสถานศึกษา ด้านเป็นไทยอยู่ ในลำดับต่ำสุด

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการจัดกิจกรรมนักเรียน ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จังหวัดเพชรบุรี ผู้วิจัยได้ให้ ข้อเสนอแนะเป็น 2 ส่วน คือ ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ และข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้ง ต่อไปโดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัย พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จังหวัดเพชรบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาทุกด้าน ดังนั้น ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ครูหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ครูสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้อง และผู้เกี่ยวข้องควรนำการบริหารแบบมีส่วนร่วมมาดำเนินการในสถานศึกษาอย่างจริงจังและต่อเนื่องในทุกด้าน คือ ด้านการตัดสินใจ ด้านการดำเนินงาน ด้านการรับประโยชน์และด้านการประเมิน โดยร่วมพัฒนาและปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพตามในการบริหารแบบมีส่วนร่วม และบังเกิดประสิทธิผลของการจัดการนักเรียนในสถานศึกษาอย่างมีคุณภาพ ผู้เรียนได้เรียนรู้เต็มตามศักยภาพ

1.2 จากผลการวิจัย พบว่า ประสิทธิผลของการจัดการนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จังหวัดเพชรบุรี ที่มีระดับประสิทธิผลของการจัดการเรียนอยู่ในลำดับต่ำสุด คือ ด้านทักษะการประกอบอาชีพ ดังนั้น ผู้อำนวยการโรงเรียน และผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ต้องให้ความสำคัญต่อกิจกรรมนักเรียนด้านทักษะการประกอบอาชีพเพิ่มขึ้น เพื่อให้ประสิทธิผลของการจัดการนักเรียนของสถานศึกษามีคุณภาพ และเกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนอย่างแท้จริง นั่นคือผู้อำนวยการโรงเรียนต้องเป็นผู้นำเปลี่ยนแปลง พัฒนาตนเองให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ นำวิธีการที่หลากหลายมาใช้ ตรวจสอบติดตามการจัดการนักเรียนของสถานศึกษา ศึกษาวิเคราะห์ วิจัย ดำเนินการจัดสร้างนวัตกรรมและเผยแพร่ นวัตกรรมเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการนักเรียนของสถานศึกษาสิ่งเหล่านี้จะส่งผลให้เกิดประสิทธิผลของการจัดการนักเรียนในสถานศึกษา และทำให้การจัดการศึกษาของสถานศึกษามีคุณภาพและประสบผลสำเร็จ

1.3 จากการวิจัย พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลของการจัดการนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จังหวัดเพชรบุรี ด้านที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการนักเรียนของสถานศึกษาต่ำสุดหรือไม่ ส่งผลทางบวก คือ ด้านการดำเนินงาน ดังนั้น ผู้อำนวยการโรงเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องจะต้องเพิ่มความสำคัญต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมด้านดำเนินการ เพื่อให้การบริหารแบบมีส่วนร่วม มีประสิทธิภาพสูงขึ้น ทั้งนี้เพราะการดำเนินงานเป็นองค์ประกอบสำคัญของการบริหารแบบมีส่วนร่วมเนื่องจากมนุษย์มีความสามารถเฉพาะที่แตกต่างกันในแต่ละบุคคล การนำบุคคลเหล่านี้มารวมกันก็จะประกอบด้วยบุคคลที่มีความรู้ความสามารถที่หลากหลาย ซึ่งถ้าได้มีการแบ่งงานกำหนดหน้าที่จัดระบบสื่อสารที่เหมาะสม จะทำให้งานนั้นบรรลุจุดมุ่งหมายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เมื่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมด้าน

การดำเนินงานมีประสิทธิภาพส่งผลต่อประสิทธิผลของการจัดการนักเรียนของสถานศึกษา
ที่มีคุณภาพด้วย

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อกิจกรรมด้าน
คุณธรรมและจริยธรรมในสถานศึกษา เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมให้มี
ประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น และเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา

2.2 ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่เหมาะสมกับ
สถานศึกษา เช่น การบริหารงานบุคคล การบริหารงบประมาณ เพื่อประโยชน์ต่อสถานศึกษาที่
จะสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

2.3 ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับกิจการนักเรียนในสถานศึกษาที่มีระดับการจัดการศึกษา
แตกต่างกัน เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนากิจการนักเรียนให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา